

İş Hukukunun Coşkulu Sesi, Değerli Bilim İnsanı, Can Dostum Prof. Dr. Fevzi ŞAHLANAN'ın Anısına Saygıyla...

Ali GÜZEL¹

Çalışma ve Toplum Dergisinin bu sayısı; zeka ve çabanın beslediği bilgi birikimi, hukuki muhakeme gücünün desteklediği cesaret ve güven duygusunun simgesi olan, İş Hukuku bilimsel toplantılarındaki coşkulu sesin sahibi, hocaların hocası bir bilim insanı, Türk İş Hukukunun oluşmasına ve gelişmesine güçlü kaleminin ürünü olan kitap ve makaleleriyle büyük katkı sağlamış, gözyaşlarıyla yoğrulan bu satırların yazarının akademik yaşamın ve bilimin çileli yollarına, yarım yüzyıl önce büyük bir ümit ve heyecanla birlikte düştüğü kader arkadaşı, can dostu ve sırdaşı, tüm meslektaşlarının ve yakın çalışma arkadaşlarının canları kadar sevdiği çok kıymetli Hocamız Prof. Dr. Fevzi Şahlanan'ın 24 Ekim 2021 tarihinde beklenmedik bir anda vefatı nedeniyle O'nun anısına, bir kadirşinaslık örneği olarak, derin bir hüznün ve saygıyla ithaf edilmiştir.

Prof. Dr. Fevzi Şahlanan, kendisine ideal olarak belirlediği hukuk öğrenimine, yarım yüzyıl sürecek bir dostluğun başlangıç tarihi olarak, bu satırların yazarı ile birlikte, 1966 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde başladı. 1966-1970 yılları arasında, Hukuk Fakültesindeki öğrenciliğimiz süresince; mütevazı, arkadaş canlısı bir kişiliğe ve olağanüstü bir zeka ve muhakeme gücüne sahip olan, bu üstün nitelikleriyle sadece biz arkadaşlarının değil, derslerimize gelen hocalarımızın da takdirini ve dikkatini üzerinde toplayan Fevzi Şahlanan'dan başkası değildi. Sevgili Fevzi, çalışkanlığının meyvelerini de, hepimizi kışkındıracak biçimde, en zor derslerde bile “pekiyi” olarak toplamaktaydı. Sevgili Fevzi'nin bu başarısı, 1970 yılı Fakülte mezunları arasında “pekiyi” derece ve birincilikle mezun olmayı başararak, ideali olan hukuk diplomasını almasıyla taçlanmış olacaktı.

Can dostum Fevzi Şahlanan, derslerde gösterdiği bu üstün başarılarının verdiği cesaret ve güven duygusuyla Fakültenin ikinci sınıfından itibaren kendisine ikinci bir ideal belirlemişti: İstanbul Hukuk Fakültesinde “akademisyen” olmak. Öyle ki, gelecekte alacağı akademik unvanları da hayal etmekten kendisini alıkoymaz, bizleri de heyecanlandırmaktan büyük keyif alırdı. Üniversitenin giriş kapısı önünde durup, “Ah bir gün buraya asistan olarak girebilecek miyim?” dediği İ.Ü. Hukuk Fakültesi İş Hukuku kürsüsüne, 7 Temmuz 1971 tarihinde, asistan olarak atamasının yapılmasıyla, Fevzi bu idealini de gerçekleştirmiş, bu başarısı biz arkadaşları için hep onur ve gurur kaynağı olmuştur. Benim de aynı yıl, doktora yapmak üzere Fransa'ya gitmemle, Fevzi ile öğrencilikte kesişen yollarımız, akademik yaşamda da devam etmiş oluyordu...

¹ Prof. Dr. Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Sevgili Fevzi, öğrenciliğindeki üstün başarısını, akademik kariyerinde de göstermiş; 1979 yılında "Sendikaların İşleyişinin Demokratik İlkelere Uygunluğu" konulu tezini savunarak "pekiyi" derece ile "Hukuk Doktoru" unvanını kazanmıştır. 1981-1982 yılları arasında Fransa'da, yine sendikalar hukuku alanında bilimsel araştırmalar yapmış, 1982 yılında İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında yardımcı doçentliğe atanmış, 1985 yılında "Doçent", 1992 yılında ise "Profesör" unvanlarını elde ederek, öğrenciliğindeki hayallerini de gerçekleştirmiş olmanın sevinç ve mutluluğunu tatmış oluyordu....

Değerli Meslektaşımız, 1 Mart 2013 tarihinde yaş haddinden emekli oluncaya kadar mezunu ve mensubu olmaktan hep gurur duyduğu I.U. Hukuk Fakültesi İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında görev yapmıştır. Görev yaptığı uzun süre içinde, Hukuk Fakültesinde ve Üniversitenin diğer Fakültelerinde dersler vermiş, binlerce öğrencinin yetişmesinde büyük emeği geçmiştir. Günümüzde Yardımcı Doçent, Doçent, Profesör olarak İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku alanında çalışan birçok meslektaşının da Yüksek Lisans ve Doktora derslerinin hocası ve danışmanı olmuştur. Prof. Dr. Fevzi Şahlanan, I.U. Hukuk Fakültesi'nden emekli olduktan sonra da Okan Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde göreve başlamış olup, vefatına kadar bu Fakültede İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yapmıştır.

Prof. Dr. Fevzi Şahlanan, öğretim üyeliği yanında akademik ve idari görevleri de üstlenmiş; İ. Ü. Hukuk Fakültesi'nde İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığı, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevlerini, anabilim dalındaki meslektaşları ile dönüşümlü olarak yürütmüş ve emekli olmadan kısa bir süre önce de İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Başkanlığını Prof. Dr. Gülsevil Alpagut'a devretmiştir. Bu görevlerinin yanı sıra, Prof. Dr. Fevzi Şahlanan, 1975 yılında Prof. Dr. Kemal Oğuzman'ın öncülüğünde kurulan ve faaliyetleri ile öğreti ve uygulamaya çok büyük katkıları olan İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Milli Komitesi'nin 2009 yılında aynı adla derneğe dönüştürülmesinde kurucu üye olarak yer almış, iki dönem derneğin yönetim kurulunda görev yapmış, Ekim 2018 yılında ise bu Derneğin Başkanlığı görevini vefatına kadar büyük bir onur ve başarıyla sürdürmüştür. Covid-19 salgını nedeniyle gerçekleştiremediğimiz 2019-2020 yıllarına ilişkin Yargıtay kararlarının değerlendirilmesi seminerinin, 2021 yılında, yine Kadir Has Üniversitesi'nde mutlaka düzenlenmesini arzu etmiş ve bu seminerin 13-14 Kasım 2021 tarihlerinde yapılmasını kararlaştırmıştı. Bizler de o tarihlerde seminer organizasyonu için sürekli bir çaba içinde bulunuyorduk. Derneğimizin Başkanı olarak büyük emek sarf ettiği bu Seminer Fevzi'nin istek ve beklentilerine yakışır bir başarıyla gerçekleştirildi; ancak toplantı salonunda Fevzi'nin alışılmış ve beklenen coşkulu sesinin eksikliği, tüm katılımcılar için hüznün kaynağı oldu.

Şahlanan, bilimsel çalışmalarına her zaman ayrıcalıklı bir yer ayırmış, akademisyen olmayı çok arzu ettiği için çok sevdiği İş Hukuku alanında iz bırakacak

yapıtlar verme istek ve çabasını hep ön planda tutmuştur. Şahlanan, bilimsel ciddiyet ve titizlikten asla ödün vermeyen, örnek bir çalışma disiplin ve çabasıyla, İş Hukukunun tüm alanlarında görüş ve düşüncelerini bu yapıtlarıyla ortaya koymuştur. Şahlanan Hoca'nın, "Sendikaların İşleyişinin Demokratik İlkeler Uyumlu" (İstanbul, 1980), "Toplu İş Sözleşmesi" (İstanbul, 1992), "Sendikalar Hukuku" (İstanbul, 1995), "Soru ve Cevaplarla Çalışma Hayatı ile İlgili Kanunlar", (İstanbul, 2000), "Toplu İş Hukuku" (İstanbul 2020) başlıklı kitapları, özellikle Toplu İş Hukukunu oluşturan sendikalar ve toplu iş sözleşmesi konularının ayrıntılı incelendiği, uygulama sorunları ve çözüm önerilerinin ortaya konulduğu temel kaynaklardır. Fevzi Şahlanan'ın, vefatından bir yıl önce, çok sevdiği İş Hukukuna kendi ifadesiyle "*gönül borcumu ödemek istiyorum*" dediği ve gelecek kuşaklara da bir armağan bırakmak arzu ve heyecanı içinde, Temmuz 2020'de On iki Levha Yayınları arasında çıkan "Toplu İş Hukuku–Sendikalar, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt" başlıklı kitabı, yılların bilgi birikimini ve uygulama deneyimini güçlü kalemle bütünleştiren bir başyapıt niteliğindedir. Yargıtay içtihadını ve uygulamayı çok yakından izleyen Şahlanan, düzenli olarak Yargıtay kararlarını da inceleme konusu yapmış ve daha sonra bunları iki cilt halinde (İş Hukuku İle İlgili Yargıtay Kararları Karar İncelemeleri, Cilt I, İstanbul 2011; Cilt 2, İstanbul 2016) kitaplaştırarak, geniş bir okuyucu kitlesine ulaştırmayı başarmıştır. Prof. Dr. Şahlanan, bu temel yapıtları dışında, yazdığı çok sayıdaki makalesi, bilimsel toplantılara sunduğu tebliğleriyle, İş Hukuku bilim alanına büyük katkı sağlamış; karmaşık hukuki konularda özgün görüş ve değerlendirmeleriyle, meslektaşları ve ilgili çevrelerde hayranlık uyandırmış, parıltısı hiçbir zaman solmayan, genç kuşakların yolunu aydınlatan bir bilim meşalesi olmuştur. Fevzi Şahlanan'ın bilimsel toplantılarda coşkulu sesiyle sunduğu tebliğler, görüş ve önerileriyle ortaya koyduğu çözümler; tartışmalarda farklı görüşlerin ortaya çıktığı anlarda ise mütevazı kişiliğinin ve farklı görüşlere olan saygısının göstergesi olarak "*birbirimizi ikna etmek zorunda değiliz*" diyen sesi kulaklarda yankılanmaya devam edecektir!...

Sevgili Fevzi Şahlanan'ın bu bilimsel otoritesi, insani ilişkilerinde farklı bir renge bürünür: Socrates'ın Savunması'nda Platon'un Socrates'ten aktardığı gibi, *erdem, ruhun güzelliğidir*. Bitmeyen bir öğrenme ve bilim aşkı; öğrenme arzusu içindeki nice nesillerin yetişmesine sunduğu katkı ve taşıdığı insan sevgisi, Fevzi'nin de ruhunun güzellikleriydi. Kim olursa olsun karşısındakine gösterdiği eşsiz nezaketi, engin hoşgörüsü, gözlerinde ve gülümsemelerindeki sıcaklığı ile benim ve tüm çalışma arkadaşlarının, öğrencilerinin, meslektaşlarının hayranlığını kazanmış, herkesçe çok sevilen ve saygı duyulan örnek bir insan olmuştur can dostum Fevzi Şahlanan.

Sevgili Fevzi Şahlanan Hoca, o iyi insan, bu satırların yazarı için yarım yüzyıla uzanan dostluğun onur ve gurur kaynağı, emsalsiz insan, bizleri derin bir üzüntüye boğarak, beklenmedik bir anda bu dünyaya veda etti.

Ancak, Canım Kardeşim Sevgili Fevzi, bizlerin ve geride bıraktığın tüm aile bireylerinin, Hukuk Fakültesinden öğrencilik yıllarından arkadaşımız, Sevgili Eşin Av. Zerrin Şahlanan başta olmak üzere, evlatların Özge ve Özgür, canın kadar sevdiğin torunların Görkem, İrem, Yiğit ve Eda'nın derin acılarını hafifletecek, teselli kaynağımız olacak bir husus, geride bıraktığın eserlerinle yaydığın bilim ışığının sönmeyen meşalesiyle bilim insanlarının yolunu sonsuza dek aydınlatmaya devam edecek olmasıdır.

Sevgili Fevzi, Canım Kardeşim, tüm yakın çalışma arkadaşlarının, meslektaşlarının, yetiştirmiş olduğun öğrencilerin duygularına tercüman olarak; büyük bir aşk ve engin bir coşkuyla görev ve sorumluluklarını çok fazlasıyla yerine getirmiş olduğunun bilinciyle, Sana olan minnet borcumuzun sonsuz olduğunu ifade ediyoruz!...

Aziz hatıran önünde bir kez daha saygı ile eğiliyoruz...